

Ola Mørkem

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

«Når dere søker meg av hele eders hjerte, vil jeg la meg finne av eder.»

Nr. 2

Februar 1957

7. årg.

Ved porten.

Doktoren hadde gjort dagsvisitten, den siste. Døra gikk igjen etter ham, og sykesøsteren ble alene tilbake med pasienten. Det bleike ansiktet syntes enda kvitere. Et håp sloknet, og vendt mot søsteren sier han: «Han sa ikke god bedring heller i dag.»

Nei, hvorfor skulle han det? Det gikk ikke mot lys rekonsisenstid. Søsteren visste at den unge mannen hadde kort tid igjen. Han hadde hatt nådekkall nok mens han var frisk. Men snart var nådetida forbi, og inntrengende ba hun ham gripe den flyktende tida og søke nåde. For himmelparten sto åpen. «Å, det er så nøyne der», kom det mismodig.

Så sant som det var sagt: Det er nøyne ved porten. Det vil sjølgode, egenrettferdige sjeler en dag opp leve. «Dersom Deres rettferdighet ikke overgår de skriftlærdes og fariseernes, kommer Dere ingenlunde inn i himlenes rike». Og stakkars den som ikke var annet enn et «bra» menneske, om det var aldri så «bra». For ved porten blir mennesket helt ribbet. Det bæres ingen medaljer der. Hykleriet avsløres.

Det er nøyne der. For ikke noe urent får komme inn. «Bryllups-kleder fordres av hver og en sjel som inn i staden vil komme».

Det er nøyne der. For ingen fikk komme inn uten at de hadde navnet sitt skrevet i Livets bok. De andre

havnet i ildsjøen. Slik står det i Guds ord. Slik prekte de gamle tiders forkynnere. De skydde ikke å si en ubehagelig sannhet. Bedre det enn å bedra sine tilhørere.

Det er nøyne. Men når det er slik, hvem kan da bli frelst? «Når du, Herre, gjemmer på misgjerning, hvem kan da bli stående?»

Gud visste at det var umulig for syndere å oppfylle kravene til renhet og rettferd. Derfor sendte han sin sønn for å oppfylle kravene for oss. Den som tar imot ham og blir frelst har rettferdighet ved porten. Hans rettferd blir min rettferd. Og jeg slipper inn — av nåde. Ikke på eget livsverk. Men stakkars den som utsetter omvendelsen og møter opp uten Jesu rettferd!

«Det er så nøyne der!» Det skal ropes ut over likeglade mennesker som tror at å dø er det samme som å stige over himmelterskelen. Døden kan bli «å være med Jesus». Og den kan bli inngang til evig gråt. Tenk over det. Og tenk nøyne etter. Vær nøyne!

O.

Skuffelser skulle alltid taes som en stimulans — aldri som en hindring.

For Gud må man bøye seg fordi han er så stor, for barnet fordi det ei så litet.

Klag ikke over tilværelsen at den er ond. Du er her for å gjøre den bedre.

Menighetsaksjon.

Her i Orkdal sokn arbeider vi med å få i stand ein Menighetsaksjon på vårparten. Ein menighetsaksjon er ei menighet som går til aksjon. No er det Orkdal menighet som går til aksjon. Det har gjerne vori slik at vi stellte i stand gudstenester, møter og foreningar, annonserte dei så godt vi kunne og venta at folk skulle kome. Dei kom ikkje alltid! Med stigande uro har vi sett at mange vart framande både for kyrkje og bedehus og det som har med kristendom å gjera.

Men folk har ikkje råd til å bli framande for kristendomen. Det vil seie at dei blir framande for Jesus Kristus, Han som er livsens kjelde. No kan vi ikkje berre vente lenger. Vi må gjere som det har vori gjort frå dei eldste kristentider: Gå ut og minne folk om Jesus.

Det har vorti eit nokså stort arbeidslag her no som har sett seg føre å gå ut. Vi gjer det på to måtar: For det første har vi vorti einige om å be til Gud om at Han må gripe inn her i denne menigheten og gjere si gode gjerning. I grupper og einskildvis har vi haldi på og bedt ei tid no og held på framleis. Og vi tykkjer alt at vi merkar resultater av denne aksjonen både på oss sjølv og andre.

For det andre vil vi få i stand ei møteserie i første veka av april i Orkdal kyrkje. Til desse møta vil vi da gå ut og be inn folk. Vi vinn

Foreldrene avgjorde det.

Konfirmantførebuinga er i full gang i *Orkanger*. Kullet er det største i Orkangers historie: 64 stykker. Å placere dem under undervisninga er ikke så vanskelig. Men konfirmasjonsdagen — 12. mai — blir det noe av et problem å placere både konfirmanter, foreldre, og noen få andre i den vesle kirka på «Øra». Var et problem, får en heller si.

På foreldremøte er en kommet overens om slik ordning: Det blir 2 gudstjenester, den ene kl. 10 og den andre kl. 12. På det viset får en bøtet adskillig på plassproblem. Trangt blir det nok «overhøringssondagen» og, men ikke så ille. Det pleier alltid være romsligere da. Så da blir nok alle under samme tak.

Det ordner seg nok. Tok en ikke feil, var ansiktene preget av ro og og tillit hos mødre og fedre da de forlot lokalet etter foreldremøtet.

Gjennom mine bekymringer drives jeg til bønn, og gjennom mine bønner driver jeg bort bekymringene.

ikkje alle heimane i Orkdal, for hygda er stor. Men rendene kring kyrkja må vi i alle fall prøve å nå.

Det var Jesus som sa at vi skulle gå ut. Vi rekk ikkje ut i all verda vi. Men vi trur det er Jesu vilje at vi skal gå ut i vår eiga menighet og peike på Han.

Det er vår bøn og vårt erlege ønske at Gud må kjennast ved denne aksjonen vår og gjera han til sin aksjon til velsigning for Orkdal menighet.

Jostein Hatlebrekke.

Menighets-gudstjenesten.

I oktobernummeret 1954 av vårt blad skrev jeg noen ord om ovenstående emne om hvor viktig menighetens gudstjeneste er. Uten gudstjeneste vil menighetens kristenliv lide et uerstatteligg tap. Meningen er at menighetens gudstjeneste skal styrke den felles tro, det felles håp, den felles kjærlighet og bære bud om det store felles Guds rike rundt omkring på jorden, gjennem alle tider og til alle slekter, sålangt som Jesu Kristi evangelium rekker. Den har også den aller største betydning for de kirkefremmede. Når disse ser at de troende setter gudstjenesten høgt, vil også disse drages med.

I dette nr. og i noen av de følgende, ville jeg gjerne si noe mere om det samme emne.

Først noen ord om gudstjenestens ordning. Den kan være avhengig av mange ting.

Fra menighetens eldste tider har gudstjenesten hatt faste former. Jesus har ikke sagt noe om hvorledes det skal gå for seg, men allikevel har der siden menighetens begynnelse vært en fast form. Man har samlet seg om ordet, dåpen og nattverden — med takk og bønn og tilbedelse. Og disse store hovedtrekk finner vi igjen i all kristen gudstjeneste ned igjennom tidene: *Guds ord med dåp og Jesu Kristi nattverd — bønn og salmer og personlig vitnesbyrd ut fra ordet*. Slik har det vært også i den norske kirke like fra reformasjonen av.

Men når vi nu taler om menighetsgudstjeneste er der to ting som vi må ha for øye og uten disse to ting kan vi ikke forstå gudstjenesten rett.

For det første: Det må være klart for alle at det er menighetens som holder gudstjeneste. Når presten trær frem både ved alter og prekestol, så er det som *tjener for menighetens og på vegne av menig-*

heten. Det er av den aller største betydning at man legger seg dette på sinne. Da kommer vi ikke til kirken for å høre på presten eller kritisere ham, men da kommer vi *for å søke vår egen oppbyggelse til fremme av vårt eget kristenliv*, og sammen trær vi frem for Gud, vår Herre Jesu Kristi far, med takk og bønn og tilbedelse. Og da blir det heller ikke bare prekenen som er det viktigste, men hele gudstjenesten kommer til oss og gir oss så meget at vi vil være med fra begynnelsen til slutt.

Også selve gudstjenestens ordning legger menigheten dette på hjerte. Gjennom syndbekjennelsen, salmesangen, bønnen og trosbekjennelsen er menigheten selv med og vitner om at det er menigheten som trær frem for Gud og holder gudstjeneste.

For det annet: Når det er menigheten som holder gudstjeneste, så har vi lov til å tro at det er noe av Jesu Kristi ånd og liv i den, tross megen synd og skrøpelighet. Og denne menighet er ikke fra idag eller fra igår. Den har en lang historie og dens gudstjeneste bør også på forskjellig måte ha noe å si om det. Også gudstjenesten har en lang historie. Den er heller ikke fra idag eller fra igår. På forskjellig måte viser den tilbake like til det jødiske tempel- og synagogetjeneste. Derfor er der ingen grunn til å nære noe ringeakt for en så gammel institusjon som har vist at den har livets rett til å eksistere. Herren selv har på denne måte vitnet at han bruker gudstjenesten som et viktig middel til sitt rikes opprettelse og vedlikeholdelse på jord. Derfor bærer den også bud om det store felles kristelige eie.

T. L.

Neste gang vil jeg ta for meg gudstjenestens enkelte deler.

MENIGHETSBLAD

FOR ORKDAL PRESTEGJELD

Utgitt av Orkland sokneråd.

Utk. hver måned unntatt juli og august. Sendes gjennom posten til alle hjem i prestegjeldet, og til alle utenbygdsboende som vil ha bladet.

Kontingent kr. 4.- pr. år.

Redaktør: Res. kap. Leergaard

Kasserer: lærer Nils Ofstad.

For Orkanger:

Anton Hoff og Nik. Konstad.

For Orkdal:

Fru Ingeborg Krogstad Jakobsen.

For Orkland:

lærer Nils Ofstad.

Menighetsbladets trykkeri:

SVORKMO PRENTEVERK.

LIVET HAR LÆRT MEG —

Av biskop dr. theol. Eivind Berggrav.

Livet har i hvert fall lært mig at man ikke unødig skal utelevere seg selv, men at man på den annen side heller ikke skal være altfor tilbakeholdende med et personlig ord, selv ikke overfor mennesker man ikke kjenner. Jeg vil derfor i det følgende prøve å finne en mellomvei mellom det åpenhjertige og det forsiktige.

Helt ærlig vil jeg si at jeg ikke, som jeg har hørt noen ønske det, kunne tenke meg å leve livet om igjen, slik som det har forløpt. Eller rettere: jeg vil ikke ønske meg selv om igjen. Man kan være lykkelig over livet, men likevel ofte være flau over seg selv i livet. Desto mer har livet lært meg takknemmelighet. Man må jo bli takknemmelig når livet ikke har vært så hardt mot en, som man har gjort seg fortjent til.

Jeg har forresten også lært at takknemmelighet er et godt vern mot å bli sur eller syrlig, og at det er klokt å lære seg selv å finne fram til takknemmelighet også når den ikke likefrem velder opp i en spontant.

Takknemmelighet er samklangen av det alt sammen, essensen av alt hva livet har lært meg.

Med de andre livserfaringer er det slik at godt og ondt hører sammen og ikke kan skilles ad.

Ta f.eks. et område hvor vi alle har våre erfaringer, også negative erfaringer. Jeg tenker på spørsmålet om vi skal ha tiltro til mennesker eller om vi skal ha mistillit til mennesker. Jeg har somme tider fått det råd at man skal være forsiktig med å tro for godt om folk. Jeg gikk ikke så sjeldent i vannet på å tro på folk. Jeg har lett meg bløffe av tilsynelatende elskverdigheit, og har måttet bøte for det. Og så blir man fristet til å bli skeptiker og ikke tro på noen mennesker.

Men summen av mine erfaringer sier meg likevel at jeg gjorde riktig i å tro for godt. En blir ekkel innvendig av å gå rundt med mistillit til mennesker.

Livet har lært meg at venner er halve livet. Jeg for min part har vært sterkt avhengig av venner. Ordet venn skal vel å merke forstås slik at en venn er et menneske som holder tilstrekkelig meget av deg og er tilstrekkelig hengiven til å kunne si deg også ubehagelige sannheter og si dem på en slik måte at refelsen blir fruktbar. Min beste venn i livet var min kone. Hun led like så meget under mine feil som om de var hennes egne.

De som snakker deg etter munnen i ett og alt, eller som ukritisk roser deg, de er ikke venner, de er bare kløpinne.

Men når en virkelig venn en gang imellom sier noe godt om deg til deg selv, så betyr det meget mer for deg enn aldri så meget tom ros fra andre, f.eks. på runde fødselsdager.

Livet kan tvinge oss til å handle stikk imot hva våre venner venter av oss og råder oss til, og så har vi det vanskelig. Livet har lært meg at vi skal kunne stå alene. I våre store avgjørelser gjelder det at vår overbevisning ikke skal veies på andre menneskers vektskål. Jeg har noen ganger stått temmelig alene, og det var sannelig ikke lett, men jeg tror at det er nødvendig for oss en gang imellom. Først da kan vi også helt forstå hvor herlig det er å stå sammen. I dette å kunne stå sammen med andre, lå vel mine rikeste opplevelser.

Var jeg ikke en kristen, ville jeg være en håpløs pessimist, men nå er jeg en kristen og derfor er jeg optimist, tross alt.

PREIKELISTEN

- Fastelavnssøndag 3/3:** Sølberget bedehus kl. 11. Leergaard.
Monset skule kl. 11. Olsen.
Orkanger kyrkje kl. 11. Hatlebrekke.
- 1.s. i faste 10/3:** Orkdal kyrkje kl. 11.
Familjegudstenest. Hatlebrekke.
Orkland kyrkje kl. 11. Leergaard.
Orkanger kyrkje kl. 11. Olsen.
- 2.s. i faste 17/3:** Kvålvoll-skule kl. 11.
Olsen.
Hoston forsamlingshus kl. 11.
Hatlebrekke.
Orkanger kyrkje kl. 11: Leergaard.
- 3.s. i faste 24/3:** Orkdal kapell kl. 11.
Leergaard. Nattverd.
Orkland kyrkje kl. 11. Olsen. Nattv.
Orkanger kyrkje kl. 11. Hatlebrekke. Nattverd.

GAVER TIL BLADET.**ORKLAND.**

Ved Oddlaug Høston: Berit Bjørndal 5.

Ved Marit Berbu: Per Årli 10.

Ved Nils Ofstad: John Ljøkjell 5; Johan N. Grø 5; Karl Svorkmo 5.

Ved Martin Moe: Åsmund Fossum 10; Leif Moe 10; Anders Lie 5; Alf Kværnvik 10; Anders Lien 5.

ORKDAL.

Ved I. K. Jakobsen: Karen-Anna Sørli 10; Marit Eide 5; Olav Lillary 5; A. Stenersen 10; Arnt Søvassli 5; Ivar Fagerholt 10; Ragna Bjørklimo 10; Nelly Sivertsen 5; Guri Eggan 5; Anne Dørdal 5; Inger Kvam 5; Anna Wormdal 5; Ole A. Kvaale 5; John Søvassli 10; Nils Johnsen 5; Olga Espen 5; Marta Leland 5; Ane J. Kvaale 5.

Ved Edv. Sletvold: John Elvbakken 5; Ane Asphaug 5; Berit Moe 5; Olaf O. Wolden 5; Karen Brobakk 5; Pauline Andresen 5; Ole Elvbakken 10.

Ved Ingar Lund: Fredrik Skorild 5; Bernt Ustmo 5.

ORKANGER:

Ved Olav Olsen: Arne Moe 5; Beia Rømmesmo 5; Anna Rostad 5; Johan Hansen 10; Ingeborg Kleven 5; Randi Aa 10.

UTENBYGDS:

Ved Martin Moe: Trygve O. Aune, Viggja 10; Astrid Spjøtvold, Bjørnli 5.

Hjertelig takk!

GODT UTVALG AV

SØLVVARER

til

BARNEDÅP

BRYLLUP

KONFIRMASJON

J O H N R Ø H M E

GULLSMED - ORKANGER.

KRISTELIG LITTERATUR

Fotorammer - Innramming

Orkdal Bokhandel

Edel Ask Elkli

FANNREM

FRA KIRKEBOKEN.

Døpte i januar 1957.

Orkland. 27-1: Erik Rye f. 12-12.

Orkdal. 1-1: Leif Roar Wongraven f. 22-11. 13-1: Karin Elisabeth Grønland f. 15-9. 27-1: Stig Edvin Myklebård f. 15-12.

Orkanger. 1-1: Per Arne Ustad f. 13-11; Jarl Solligård f. 8-11. 6-1: Steinar Kvåland f. 18-11; Anne Kari Eriksen f. 4-10. 13-1: Rolf Martinsen f. 13-11; Bjørn Eirik Næss f. 2-11; Britt Unni Sletvold f. 3-12. 27-1: John Arne Frantzvåg f. 24-11.

Vigde i januar 1957.

Orkland: Ingen.

Orkdal. 12-1: John Sundli og Nora Haugen, begge Orkdal. 26-1: Sigurd Tuflått og Kirsten Vuttudal, begge Orkdal.

Orkanger. 5-1: Leiv Johannes Prestmo, Orkanger og Kari Evjen, Orkdal. 12-1: Anders Rønes og Elsa Anette Bru, begge Orkanger.

Døde i januar 1957.

Orkland. 9-1: Berit Olsdtr. Aune, f. 3-5 1885.

Orkdal: 4-1: Martinus Hansson Myren f. 29-3 1879. 13-1: Arne Vuttudal f. 5-5 1908. 21-1: Lars Johnson Kvåle f. 26-6 1887. 22-1: Thea Gangåssæter f. 28-12 1894. 26-1: Martin Fagerli f. 1-10 1871.

Orkanger: 1-1: Ingeborg Marie Røhme f. 15-10 1878. 3-1: Therese Oline Henriette Lønnum f. 3-12 1892. 7-1: Anne Martha Karlsen f. 19-3 1900. 11-1: Ålfrida Ragnhild Wevik f. 22-8 1889.

Gravmonumenter

i alle prisklasser og modeller i førsteklasses utførelse kan bestilles hos meg.

Monumentene leveres fraktfritt og fritt oppsatt.

BERNT GROVEN

Svorkmo.

Milliongave**til kirkelig arbeid**

skal nå samles inn gjennom «Krissten innsats for uløste oppgaver». Red. sekr. Per Voksø er nå i full gang med å legge til rette innsamlingsarbeidet med kontor i Bibelselskapet, Munchsgt. 2, Oslo.

Det er meningen at innsamlingen skal skje underhånden. Uten offentlig «propaganda» eller ofringer. Man vil søke å finne fram til interesserte som ikke vanligvis er blant givere til kristelige formål i kirken. Det store målet en har satt seg er å finne fram til 10.000 givere som gir 100 kroner hver. Både bispedømmeråd og menighetsråd vil bli brukt som innsamlingsorganer.

Som fast reisesekretær for dette tiltaket er ansatt pastor Hans Raustøl, Bergen. Pastor Raustøl tok theologisk embeteksamen i 1945 og

virket i flere år som sekretær for Bergen kristelige studentlag, til han for noen år siden ble hjelpeprest i Laksevåg. Gjennom utstrakt reisevirksomhet i flere år vil han være vel kjent mange steder. — Styrets formann er aktuar Ragnar Gaarder, Oslo.

Milliongaven skal som kjent gå til å føre videre de forskjellige kirkelige tiltak som er satt i gang etter krigen. En tredjedel av beløpet skal gå til bispedømmerådenes virksomhet.